Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto r.y.,
Karola Baran

Sivistys- ja tiedejaosto perjantai 15.10.2021 klo 09.00 / HE 146/2021 vp / Lausuntopyyntö

Taide- ja kulttuuriala on yksi pahimmin koronakriisistä kärsineistä aloista ja toiminta on ollut 1,5 vuotta lähes kokonaan estetty rajoitusten vuoksi. On täysin kohtuutonta, että koronan lyömää kenttää lyödään nyt vielä leikkauksilla perusrahoitukseen. Työvoimavaltaisella taide- ja kulttuurialalla leikkaukset tulevat johtamaan henkilöstön vähennyksiin tilanteessa, jossa koronan aiheuttamia haavoja on vasta alettu paikata.

Alan freelancereiden tilanne on valmiiksi erittäin haastava. Niin töiden kuin ansainnan osalta, koska työtilaisuuksia on koronan aikaan siirretty ja peruttu ja kun rajoitukset on purettu, vain osalla alkavat työt. Monet odottavat edelleen vuoroaan ja sitä, että työskentely normalisoituisi. On pelättävissä, että koronalla on pitkä häntä ja että freelancereiden käyttö on jatkossakin aikaisempaa vähäisempää. Se olisi absurdia. Meillä on korkeasti ja kalliisti koulutettu, taitava tekijöiden joukko, joka työskentelee taiteen ytimessä sisältöjen valmistamisessa.

Vapaalla kentällä ja apurahalla työskentelevät erityisesti tanssin ja sirkuksen ammattilaiset eli sinne suunnatut leikkaukset osuvat tekijöiden jo valmiiksi heikoimmin rahoitettuihin.

Koronan hännällä on vaikutuksia paitsi freelancereille, myös ohjelmistoihin. Uskalletaanko tehdä kotimaisia kantaesityksiä, esityksiä marginaaleille, kokeilla vai yritetäänkö tehdä varman päälle? Miltä näyttää suomalainen koronanjälkeinen kulttuuri?

Rahoituksen vajauksesta kertoneille poliiseille löytyi 30 miljoonan euron lisärahoitus ja verotuloja on nyt kerrottu kertyvän 1,5 miljardia enemmän kuin aiemmin uskottiin. Näiden viestien jälkeen taide- ja kulttuurialan työntekijät ja organisaatiot eivät voi uskoa, ettei valtiolla olisi varaa meidän rahoituksemme turvaamiseen. Kyse on valinnoista ja alamme taloudellisen, sosiaalisen ja ihmisten hyvinvointia vahvistavan arvon ymmärtämisestä. Usea Euroopan maa, esimerkiksi Ruotsi ja Ranska toimii päinvastoin kuin Suomi ja elvyttää kulttuurialaa historiallisen suurilla summilla.

Taide- ja kulttuurialojen nykyinen tukitaso on säilytettävä vähintään ennallaan vuonna 2022. Oikeastaan tarvitsisimme lisärahoitusta kriisistä selviämiseen ja siirryttäessä kohti jälleenrakennusta. Suomella ei ole varaa leikata koronan ja rajoitusten kurittamalta alaltamme. Kriisin jälkeiset leikkaukset aiheuttaisivat aloillemme pitkäkestoisia ja pysyviä vaurioita. Pyydämme, että eduskunta peruu nyt alaa uhkaavan 18,5 milj. € leikkauksen osana syksyn budjettikäsittelyä.